

Рецензия

За дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен “доктор”

Автор на дисертационния труд: Благовест Христов Тодоров, докторант към Катедра “Германистика и романистика”, Филологически факултет, ЮЗУ “Неофит Рилски” по професионално направление 2.1. Филология

Тема на дисертацията: English Terminological Borrowings in the Field of Currency Trading

Рецензент: проф. Дияна Янкова, д.н., департамент “Чужди езици и култури”, Нов български университет, София

Биографична справка:

Благовест Тодоров има придобита бакалавърска степен по Приложна лингвистика с английски и френски език в ЮЗУ “Неофит Рилски” през 2012 г. и магистърска степен по “Превод и съвременна англоезична литература” през 2018 г. От същата година Б. Тодоров е редовен докторант към Катедра “Германистика и романистика”, Филологически факултет, ЮЗУ “Неофит Рилски” по професионално направление 2.1. Филология, с научен ръководител доц. д-р Яна Чанкова.

Публикации по темата:

Б. Тодоров представя 4 публикации по темата, всички на английски език, като 3 от тях са публикувани самостоятелно, а една в съавторство. Статията в съавторство не е по темата на дисертацията, затова не подлежи на обсъждане. Тематично останалите три статии са насочени към различни аспекти на превода на финансова терминология: адаптация на термини от борсовата и валутната търговия в английския, българския и френския език, особеностите и класификацията на неологизми и насоки за превода им, заемките във финансовия лексикон от английски език и тяхната категоризация по видове. Дисертантът подчертава, че при адаптацията на термините се наблюдава идиосинкратичен подход при всеки език. Заемките са предимно от английски език, което се очаква, и тяхното възприемане в езика започва след употребата им при смяна на кода (code-switching) от специалисти. При превода на неологизми авторът откроява няколко основни подхода: намиране на преводен еквивалент, транскрипция,

транслитерация и заемка или калка. Тук искам да изразя несъгласие - при всеки превод се търси преводен еквивалент, следователно авторът не е избрал точния термин.

Авторефератът отразява вярно структурата и съдържанието на дисертационния труд и включва подробна справка за приносите на работата. Не съм съгласна с някои от изтъкнатите приноси на дисертацията. Подборът на корпус от 168 статии на финансова тема не може да бъде приет като принос - основата на всяко изследване е уместният избор на корпус; това е отправната точка на изследването. Също така твърдението, че не съществуват подобни изследвания на английските заемки в специализиран професионален дискурс не отговаря на истината - вж. Зидарова, Ваня (2011), Stancheva, Zhana (2021) и др., както и разработките, които самият Б. Тодоров разглежда на стр. 22-23 в дисертацията.

Актуалност на дисертационния труд: Дисертационният труд на Благовест Тодоров е с обем от 322 стр., четири глави, списък с ползвана литература и приложение. Изследването поставя няколко ключови въпроса, свързани с влиянието на английския език върху българската финансова и валутна терминология. На първо място се търси отговор на това доколко новите термини в тези сфери навлизат в българския език под прякото въздействие на английския и каква е степента на тяхната институционална интеграция. Проследява се разграничението между заемки, които вече са утвърдени в официалния регулаторен и административен дискурс, и онези, които остават в сферата на журналистическия или разговорния език.

Това представлява актуален проблем в областта на теорията и практиката на превода поради емпиричните и теоретичните резултати, и систематизиране на механизмите на заемане и адаптация на специализирана финансова терминология с принос към по-задълбоченото разбиране на контактното обусловените промени в професионалната лексика. Създаването на специализиран терминологичен глосар на английските заемки в българския е практическия резултат от изследването. Следователно, изборът на темата е мотивиран от нейната актуалност в теоретичен и практически план.

Запознатост с анализирания научен проблем и преглед на литературата:

Дисертационният труд представлява не само изследване на разглежданата научна проблематика, но и се отличава с яснота, аргументираност, увлекателен стил и добра

четивност. Предложеният анализ на литературата, показва, че Б. Тодоров е добре запознат с изследваната материя. Докторантът прави преглед на научна литература и анализира класически изследвания, както и съвременни проучвания, разглеждащи ролята на английския като лингва франка. Похвално е, че са цитирани и анализирани и водещи български изследователи, които работят в тази област. Списъкът с академични източници е доста кратък обаче (33) и липсват основни източници или по-нови изследвания, например: Thomason, S. G. 2001. *Language contact*. Edinburgh: Edinburgh Univ. Press. Winford, D. 2003. *An introduction to contact linguistics*. Malden, MA: Blackwell. Lucas, Ch. 2015. *Contact-induced language change*. In *The Routledge handbook of historical linguistics*. Edited by C. Bowerman and B. Evans, 519-536. Abingdon, UK: Routledge.

Първата глава представя теоретичната рамка и се очертават основните понятия и типологии на езиковото заемане в контекста на контактната лингвистика. Отделя се особено внимание на предизвикателствата, свързани с изследването на заемки в специализиран дискурс, и най-вече финансовият, при който от особена важност е точността на терминологията.

Съответствие между цели и задачи и избраната методика на изследване: Целта на дисертацията е да се изследват общите тенденции в развитието на българския финансов език под влиянието на функцията на английския като глобален език. Изследването разглежда начина, по който английските заемки навлизат и се развиват в българския финансов дискурс, като анализира тяхната типология, степен на адаптация и ниво на институционализация. Също така се проследява времевото наслояване на тези заемки, разграничавайки по-старите от по-новите термини, за да се разкрие както историческата дълбочина, така и съвременната интензивност на английското влияние. Освен това, чрез сравнителен анализ с френския език, изследването проучва как пуристичните езикови традиции и институционалните регулации оформят интеграцията и приемането на един и същ набор от термини в различни езикови контексти.

Целите и задачите, обаче не са ясно изведени и дефинирани, а само изследователските въпроси. Същото важи и за методиката на изследването - не е даден модел или теория, които се следват. Само е споменато, че изследването се базира на количествен и

качествен анализ. Това представлява слабост на дисертацията, защото методиката е оперативният апарат на изследването и няма как да не се основава на доказан модел или на добре аргументиран собствен такъв.

Размерът на корпуса е достатъчен за подобно изследване и е аргументирано подбран.

Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд: Представената дисертация съдържа както научни, така и научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в теорията и практиката на превода. В резултат на изследването Благовест Тодоров достига до редица изводи и формулира няколко основни приноса, които могат да бъдат открити в две направления:

1. Приноси към теорията на езика: Изследването проследява детайлна времева еволюция на английските заемки в българския финансов дискурс, като демонстрира как притокът на терминология е тясно обвързан с процесите на глобализация и либерализация на пазара и особено с навлизането на дигиталните финансови инструменти през последните двадесетина години.

Проследява се връзката между периодите на заемане в българския език и ключовите икономически и технологични процеси, напр. разцвета на криптовалутите, финтех платформите и дигиталната търговия. Те демонстрират, че езиковите промени са пряко обусловени от динамиката и развитието на финансовите иновации.

2. Приноси към теорията, практиката и обучението по превод: Изготвен е специализиран глосар, включващ 90 термина с български дефиниции и подредба според произход, време и степен на адаптиране, което би подпомогнало работата на преподаватели по превод, както и на изследователи.

Приносно към изследването на заемките в българския език е съпоставителният анализ с френски, който откроява как институционалният пуризм и прагматичните стратегии на заемане водят до различни лексикални резултати в отделните езици. Резултатите показват, че българският език проявява по-голяма отвореност и тенденция към бърза асимилация на чужди елементи, за разлика от френския, който запазва по-висока степен на езикова независимост поради утвърдени регулаторни механизми.

Докторантът очертава и възможни направления за бъдещи изследвания, които могат да надградят разработената от него тема - аспект, представляващ съществен елемент на всеки дисертационен труд, но често пренебрегван в практиката.

Препоръки и критични бележки:

Забележките ми се отнасят до структурата на дисертацията. Целите и задачите на изследването, както и обектът на изследването са посочени доста телеграфично и бегло в увода на дисертацията. Няма и експлицитно представяне на метода на изследване - споменава се, че подходът е количествен и качествен, но няма пояснения какъв вид количествена и качествена методика се прилага.

При анализа на термините не става ясно какво включват понятията *longstanding* и *relatively new borrowings*. Къде и каква е границата между тях и на какво основание дадена заемка попада в едната или другата категория? Едва на 91 стр. отново бегло се споменава, че вододелът е 1989 г. Но термини като *спекулация*, *рецесия*, *фондова борса* се използват още от началото на 20 век и това, че фондовата борса е прекратила съществуването си в периода 1947-1991 не означава, че терминологията изчезва от езика.

Заклучение: Критичните бележки и препоръките имат за цел да допринесат за допълнителното усъвършенстване на текста и анализа и не подценяват мащаба и задълбочеността на труда и на постигнатите резултати. Считам, че дисертацията представлява широкообхватен и научно обоснован труд с теоретично и практическо значение, който притежава качествата на завършена дисертация и отговаря на изискванията на чл. 27 от ППЗРАСРБ.

Убедено давам своята положителна оценка за дисертационния труд на Благовест Христов Тодоров и препоръчвам да му бъде присъдена образователната и научна степен “доктор”.

02.11.2025 г.

проф. Дияна Янкова, д.н.:.....

REVIEW

of the dissertation

English Terminological Borrowings in the Field of Currency Trading

submitted for the award of a PhD degree by Blagovest Hristov Todorov, Department of German and Romance Studies, Faculty of Philology, South-West University "Neofit Rilski"

Reviewer: Prof. Diana Yankova, D.Litt, Department of Foreign Languages and Cultures, New Bulgarian University, Sofia

Details about the PhD student:

Blagovest Todorov obtained a bachelor's degree in Applied Linguistics with English and French at South-West University "Neofit Rilski" in 2012 and a master's degree in Translation and Contemporary English Literature in 2018. Since 2018 B. Todorov has been a full-time doctoral student at the Department of German and Romance Studies, Faculty of Philology, South-West University "Neofit Rilski" in professional field 2.1. Philology, with supervisor Assoc. Prof. Yana Chankova, PhD.

Publications on the topic of the dissertation:

B. Todorov has submitted four publications on the topic, all in English, three of which published independently and one in co-authorship. The co-authored article is not related to the topic of the dissertation and is therefore not subject to discussion. The other three articles focus on various aspects of the translation of financial terminology: adaptation of terms from stock and currency trading in English, Bulgarian, and French; the characteristics and classification of neologisms and guidelines for their translation; borrowings in the financial lexicon from English and their categorization by type. The author emphasizes that the adaptation of terms follows an idiosyncratic approach in each language. Borrowings are mainly from English, which is to be expected, and their acceptance in Bulgarian begins after their use in codeswitching by specialists. When translating neologisms, the author highlights several basic approaches: finding a translation equivalent, transcription, transliteration, and borrowing

or calquing. Here I would like to express my disagreement - in every translation, a translation equivalent is sought, so the author has not chosen the right term.

The abstract accurately reflects the structure and content of the dissertation and includes a detailed summary of the contributions of the work. I disagree with some of the contributions highlighted in the dissertation. The selection of a corpus of 168 articles on financial topics cannot be recognized as a contribution - the basis of any research is the appropriate choice of corpus; this is the starting point of the research. Furthermore, the claim that there are no similar studies of English loanwords in specialized professional discourse is not true - see Zidarova, Vanya (2011), Stancheva, Zhana (2021), etc., as well as the studies that B. Todorov himself discusses on pp. 22-23 of his dissertation.

Relevance of the dissertation:

Blagovest Todorov's dissertation is 322 pages long and consists of four chapters, a list of references, and an appendix. The study raises several key questions related to the influence of the English language on Bulgarian financial and currency terminology. First, it seeks to answer the question of the extent to which new terms in these fields are entering the Bulgarian language under the direct influence of English and the degree of their institutional integration. It tracks the distinction between loanwords that are already established in official regulatory and administrative discourse and those that remain in the realm of journalistic or colloquial language.

This is a topical issue in the field of translation theory and practice due to the empirical and theoretical results and systematization of the mechanisms of borrowing and adaptation of specialized financial terminology, contributing to a deeper understanding of contact-induced changes in professional vocabulary. The creation of a specialized terminology glossary of English borrowings in Bulgarian is the practical result of the research. Therefore, the choice of topic is motivated by its relevance in theoretical and practical terms.

Knowledge of the state of the problem and relevance of the literature used:

The dissertation is not only a scientific problem under consideration, but also stands out for its clarity, well-argued points, engaging style, and readability. The proposed analysis of the literature shows that B. Todorov is well acquainted with the subject matter. The doctoral student reviews the scientific literature and analyzes classical studies as well as contemporary research examining the role of English as a lingua franca. It is commendable that leading Bulgarian researchers working in this field

are also cited and their work analyzed. However, the list of academic sources is quite short (33) and missing important sources, for example: Thomason, S. G. 2001. *Language contact*. Edinburgh: Edinburgh Univ. Press. Winford, D. 2003. *An introduction to contact linguistics*. Malden, MA: Blackwell. Lucas, Ch. 2015. Contact-induced language change. In *The Routledge handbook of historical linguistics*. Edited by C. Bowern and B. Evans, 519-536. Abingdon, UK: Routledge.

The first chapter presents the theoretical framework and outlines the basic concepts and typologies of language borrowing in the context of contact linguistics. Particular attention is paid to the challenges associated with the study of borrowings in specialized discourse, especially financial discourse, where the accuracy of terminology is of particular importance.

Correspondence between the chosen research methodology and the set aims and objectives of the dissertation:

The aim of the dissertation is to examine the general trends in the development of Bulgarian financial language under the influence of the function of English as a global language. The study examines the way in which English loanwords enter the Bulgarian financial discourse, analyzing their typology, degree of adaptation, and level of institutionalization. It also traces the temporal layering of these borrowings, distinguishing older terms from newer ones in order to reveal both the historical depth and the contemporary intensity of English influence. Furthermore, through a comparative analysis with the French language, the study examines how purist linguistic traditions and institutional regulations shape the integration and acceptance of the same set of terms in different linguistic contexts.

However, the goals and objectives are not clearly stated and defined early on, only the research questions. The same applies to the research methodology—no model or theory is provided which is adopted. It is only mentioned that the study is based on quantitative and qualitative analysis. This is a weakness of the dissertation because the methodology is the operational apparatus of the study and should be based on a proven model or a well-justified one, devised by the author.

Scientific and applied contributions of the dissertation: The dissertation contains both scientific and applied results, which represent an original contribution to the theory and practice of translation. As a result of his research, Blagovest Todorov reaches a number of conclusions and formulates several key contributions, which can be divided into two areas:

1. Contributions to language theory: The study traces the detailed temporal evolution of English loanwords in Bulgarian financial discourse, demonstrating how the influx of terminology is closely linked to the processes of globalization and market liberalization, and especially to the emergence of digital financial instruments over the last twenty years.

It highlights the connection between periods of borrowing in the Bulgarian language and key economic and technological processes, such as the rise of cryptocurrencies, fintech platforms, and digital commerce. These demonstrate that language changes are directly influenced by the dynamics and development of financial innovations.

2. Contributions to translation theory and practice: A specialized glossary has been compiled, including 90 terms with Bulgarian definitions and arranged according to origin, time, and degree of adaptation, which would assist the work of translation teachers and researchers.

A comparative analysis with French contributes to the study of loanwords in Bulgarian, highlighting how institutional purism and pragmatic borrowing strategies lead to different lexical results in different languages. The results show that the Bulgarian language exhibits greater openness and a tendency toward rapid assimilation of foreign elements, unlike French, which retains a higher degree of linguistic independence due to established regulatory mechanisms.

The doctoral student also outlines possible directions for future research that could build on the topic he has researched - an aspect that is an essential element of any dissertation but is often neglected in practice.

Recommendations and critical remarks:

My critical remarks concern the structure of the dissertation. The objectives of the study, as well as the subject of the study, are stated rather telegraphically and briefly in the introduction to the dissertation. There is also no explicit elaboration of the research method - it is mentioned that the approach is quantitative and qualitative, but there is no explanation of what kind of quantitative and qualitative methodology is applied.

In the analysis of the terms, it is not clear what the concepts of *longstanding* and *relatively new borrowings* include. Where and what is the boundary between them and on what basis does a given borrowing fall into one category or the other? Only on page 91 is it briefly mentioned that the watershed is 1989. However, terms such as *speculation*, *recession*, and *stock exchange*

have been in use since the beginning of the 20th Century, and the fact that the Stock exchange in Bulgaria ceased to exist in the period 1947-1991 does not mean that the terminology disappeared from the language.

Conclusion: The critical comments and recommendations are intended to contribute to the further improvement of the text and analysis and do not underestimate the scope and depth of the work and the results achieved. I believe that the dissertation is a comprehensive work of theoretical and practical significance, which has the qualities of a complete dissertation and meets the requirements of Article 27 of the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

I give my positive assessment of the dissertation and propose that the esteemed jury award the PhD degree to Blagovest Todorov.

02.11.2025

Prof. Diana Dimitrova Yankova, D.Litt.: